

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«МАШИНОБУДІВНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА»**

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою ВСП «МФК ДНУ»,
протокол № 1 від 29.08.2025 р.

Голова

Сергій ЧЕРНИКОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом виконуючого обов'язки
директора ВСП «МФК ДНУ»
від 29.08.2025 р. № 29

**ПОЛОЖЕННЯ
про організацію освітнього процесу
у ВСП «Машинобудівний фаховий коледж Дніпровського національного
університету імені Олесь Гончара»**

1 Загальні положення

1.1 ВСП «Машинобудівний фаховий коледж Дніпровського національного університету імені Олесь Гончара» (далі - Коледж) – відокремлений структурний підрозділ Дніпровського національного університету імені Олесь Гончара, який має основним видом своєї діяльності освітню діяльність у сфері фахової передвищої освіти, пов'язану із здобуттям здобувачами освіти освітньо-професійного ступеню фаховий молодший бакалавр на рівні фахової передвищої освіти.

Коледж здійснює прийом вступників на основі:

- базової середньої освіти із одночасним виконанням освітньої програми повної загальної (профільної) середньої освіти;
- на основі повної загальної середньої освіти.

Коледж самостійно вирішує питання організації освітнього процесу відповідно до чинного законодавства.

1.2 Це Положення визначає організацію освітнього процесу у Коледжі (далі - Положення). Положення затверджене відповідно до частини другої статті 45 Закону України «Про фахову передвищу освіту» Педагогічною радою - колегіальним органом управління Коледжу.

1.3 Положення розроблено відповідно до нормативно-правової база організації освітнього процесу для закладів фахової передвищої освіти України, нормативних документів, що діють в Коледжі, і складається з:

1.3.1 з Конституції України;

1.3.2 Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про вищу освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», інших Законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів;

1.3.3 Статуту Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

1.3.4 Положення про Коледж;

1.3.5 Типового положення про організацію освітнього процесу в закладах фахової перед вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 02 травня 2023 року № 510 та зареєстрованого в Міністрстві юстиції України 26 червня 2023 р. за № 1054/40110;

1.3.6 Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2023 року № 510;

1.3.7 Типовою освітньою програмою профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодший спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки від 01.06.2018 р. № 570;

1.3.8 інших нормативних документів, що діють в Коледжі та визначених законодавством.

1.4 Коледж провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям фахової передвищої освіти у межах відповідної ліцензії (<https://registry.edbo.gov.ua/university/648/specialities-before/>). Коледж має право відповідно до ліцензії забезпечувати здобуття повної загальної (профільної) середньої освіти професійного та академічного спрямування.

Коледж здійснює освітню діяльність у сфері фахової передвищої освіти відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» та стандартів фахової передвищої освіти.

Коледж здійснює освітню діяльність у сфері повної загальної (профільної) середньої освіти відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» та державних стандартів повної загальної (профільної) середньої освіти.

1.5 Освітній процес у сфері фахової передвищої освіти - це інтелектуальна, творча діяльність, що провадиться у Коледжі та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у здобувачив повної загальної (профільної) середньої освіти (учні) та здобувачив фахової передвищої освіти (студенти), а також на формування гармонійно розвиненої особистості з активною громадянською позицією.

1.6 Підготовка здобувачів фахової передвищої освіти (далі – здобувачі освіти) в Коледжі здійснюється за освітньо-професійними програмами відповідно до [Переліку галузей знань і спеціальностей](#), за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (далі – Перелік-2015), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2025 року № 188).

1.6.1 З 2023 року для спеціальностей 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»), 076 Підприємництво та торгівля (освітньо-професійна програма «Економіка підприємства») підготовка здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється відповідно до змін, внесених до Переліку-2015 за постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. № 1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань та спеціальностей, за яким здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2022-%D0%BF#Text>).

1.6.2 З 2025 року прийом до коледжу здійснено керуючись Постановою КМУ від 30.08.2024 р. № 1021 «**Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти**» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-%D0%BF#Text>) та наказу МОН України від 19.11.2024 р. № 1625 «**Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021**» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1833-24#Text>)).

1.7 Практична підготовка студентів здійснюється відповідно до Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2023 року № 510.

1.8 Організаційні засади інклюзивного навчання учнів та студентів Коледжу з особливими освітніми потребами за очною формою здобуття освіти визначаються [Порядком організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти](#), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 року № 1321.

2 Загальні засади організації освітнього процесу

2.1 Метою освітнього процесу в Коледжі є реалізація особистісного потенціалу здобувача освіти, розвитку його дослідницьких, творчих (креативних) та інтелектуальних здібностей, задоволення потреб економіки та суспільства в компетентних фахівцях, конкурентоздатних на національному та міжнародному ринках праці, формування громадянина і патріота України.

2.2 Основними завданнями організації освітнього процесу в Коледжі є:

2.2.1 створення безпечного освітнього середовища для учасників освітнього процесу;

2.2.2 провадження освітньої діяльності, яка забезпечує формування у здобувачів освіти компетентностей та досягнення ними результатів навчання, передбачених стандартами освіти та відповідними освітньо-професійними програмами;

2.2.3 забезпечення якості освіти;

2.2.4 підготовка здобувачів освіти до професійної фахової діяльності відповідно до здобутої освіти;

2.2.5 органічне поєднання в освітньому процесі теоретичного та практичного навчання, дослідницької, творчої (мистецької, спортивної) та інноваційної діяльності;

2.2.6 реалізація підходів студентоорієнтованого навчання;

2.2.7 індивідуалізація та диференціація навчання, створення можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії та академічної мобільності здобувачів освіти;

2.2.8 формування особистості, цінностей та переконань здобувачів освіти, реалізація їх здібностей та обдарувань, підготовка до національного спротиву;

2.2.9 набуття здобувачами освіти досвіду вирішення проблем з використанням навчальних, інформаційних, наукових та культурно-мистецьких ресурсів;

2.2.10 забезпечення академічної доброчесності в Коледжі;

2.2.11 створення умов для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами.

3 Форми здобуття освіти

3.1 Форми здобуття повної загальної (профільної) середньої освіти та фахової передвищої освіти в Коледжі - інституційна (очна (денна), дистанційна).

3.2 Очна (денна) форма здобуття освіти в Коледжі - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, що передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі, проведення, як правило, навчальних занять та практичної підготовки не менше 30 тижнів упродовж навчального року.

Здобуття фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти проводиться лише заочною (денною) формою здобуття освіти, а за умови форс-мажорних ситуацій (пандемії, надзвичайний, воєнний стан тощо) – дистанційна форма.

У встановленому законодавством порядку здобувачі освіти, які навчаються заочною формою здобуття освіти, мають право відповідно до законодавства на стипендіальне забезпечення, пільги на проїзд у транспорті, поселення в гуртожитку Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, відстрочку від військової служби тощо.

Не допускається одночасне навчання на двох освітньо-професійних програмах денної форми здобуття освіти.

3.3 Дистанційна форма здобуття освіти в Коледжі - це індивідуалізована форма здобуття освіти, яка реалізується в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому

освітньому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

3.4 Рішення про запровадження певної форми здобуття фахової передвищої освіти ухвалює колегіальний орган управління закладом фахової передвищої освіти (в Коледжі це Педагогічна рада), якщо це не суперечить стандарту фахової передвищої освіти з відповідної спеціальності. Організація освітнього процесу за кожною формою здобуття фахової передвищої освіти здійснюється відповідно до законодавства, її особливості в Коледжі зазначаються в положеннях, що діють у Коледжі.

3.5 Форми здобуття фахової передвищої освіти в Коледжі можуть поєднуватися. Порядок поєднання форм здобуття фахової передвищої освіти визначається Положенням.

3.6 Дуальна форма здобуття освіти – це спосіб організації навчання, що передбачає поєднання навчання осіб у закладі освіти з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації.

Організація освітнього процесу за дуальною формою здійснюється на підставі тристороннього договору між закладом освіти, здобувачем освіти та роботодавцем.

Навчальним планом освітньо-професійної програми за дуальною формою передбачається розподіл навчального часу між теоретичним навчанням у Коледжі та практичним навчанням на базі підприємства.

Порядок організації, моніторингу, оцінювання результатів навчання та взаємодії між учасниками освітнього процесу за дуальною формою визначається окремим Положенням про дуальну форму здобуття освіти в Коледжі, яке затверджується Педагогічною радою

4 Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять, внутрішній моніторинг якості фахової передвищої освіти

4.1 Освітній процес у Коледжі здійснюється за такими формами:

4.1.1 навчальні заняття;

4.1.2 самостійна робота, включаючи виконання індивідуальних завдань (реферати, розрахункові, графічні або розрахунково-графічні роботи, курсові роботи (проекти));

4.1.3 практична підготовка;

4.1.4 контрольні заходи, до яких належить атестація здобувачів фахової передвищої освіти.

4.2. Основними видами навчальних занять в Коледжі є:

4.2.1 лекція;

4.2.2 лабораторне, практичне, семінарське заняття;

4.2.3 консультація;

4.2.4 урок та інші види навчальних занять, визначені Типовою освітньою програмою профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодший спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки від 01.06.2018 р. № 570.

4.3 Навчальне заняття - форма організації освітнього процесу, яка передбачає навчальну діяльність здобувачів освіти під керівництвом, за участю або в присутності викладача. Тривалість навчального заняття становить одну академічну годину.

Два навчальних заняття, що проводяться без перерви поспіль - пара. Тривалість пари в Коледжі – 80 хвилин.

Потік - декілька академічних груп з однієї або кількох спеціальностей, об'єднаних з метою проведення окремих лекцій або інших навчальних занять.

4.4 Лекція - вид навчального заняття, що полягає у викладі теоретичного матеріалу окремої теми (тем) певного(ної) навчального предмета/навчальної дисципліни для для однієї академічної групи або потоку (декількох академічних груп).

Лекції проводяться в аудиторіях (навчальних кабінетах) Коледжу.

4.5 Лабораторне заняття - вид навчального заняття під керівництвом викладача, що полягає у проведенні здобувачем освіти особисто експериментів (дослідів) з метою підтвердження окремих теоретичних положень певного(ної) навчального предмета/навчальної дисципліни, набуття практичних навичок у роботі з лабораторним устаткуванням, обладнанням, методикою проведення досліджень. Лабораторні заняття проводяться у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях (лабораторіях) Коледжу з однією академічною групою (підгрупою).

Організація проведення лабораторного заняття та система оцінювання навчальної діяльності студентів визначається Положенням про систему контролю знань здобувачів освіти та контрольні заходи, що застосовуються при організації освітнього процесу в Коледжі.

4.6 Практичне заняття - вид навчального заняття під керівництвом викладача, що полягає у виконанні здобувачем освіти індивідуального завдання з метою практичного застосування окремих теоретичних положень певного(ної) навчального предмета/навчальної дисципліни. Практичні заняття проводяться в аудиторіях (навчальних кабінетах) або навчальних лабораторіях (лабораторія) Коледжу, оснащених необхідними засобами навчання, обчислювальною технікою, технічними засобами, спортивним обладнанням тощо з однією академічною групою (підгрупою).

Організація проведення практичного заняття та система оцінювання навчальної діяльності студентів визначається Положенням про систему контролю знань здобувачів освіти та контрольні заходи, що застосовуються при організації освітнього процесу в коледжі.

4.7 Семінарське заняття - вид навчального заняття під керівництвом викладача, що полягає у обговоренні попередньо визначених тем, до яких здобувачі освіти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань (рефератів). Семінарські заняття проводяться в аудиторіях (навчальних кабінетах) Коледжу з однією академічною групою.

Організація проведення семінарського заняття та система оцінювання навчальної діяльності студентів визначається Положенням про систему контролю знань здобувачів освіти та контрольні заходи, що застосовуються при організації освітнього процесу в коледжі.

4.8 Консультація - вид навчального заняття, що полягає у наданні викладачем роз'яснень певних положень окремого(ої) навчального предмета/навчальної дисципліни, допомоги у проведенні здобувачами освіти самостійної роботи або виконанні індивідуальних завдань. Консультації проводяться в аудиторіях (навчальних кабінетах, навчальних лабораторіях) Коледжу для здобувачів освіти однієї академічної групи або потоку.

4.9 Самостійна робота здобувача освіти - форма організації освітнього процесу, що передбачає засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Самостійна робота може здійснюватися у формі виконання індивідуальних завдань.

4.10 Практична підготовка - форма організації освітнього процесу, що проводиться на базі Коледжу або іншого закладу фахової передвищої освіти, підприємствах, закладах, установах, організаціях міста) з урахуванням специфіки підготовки за певною освітньо-професійною програмою з метою набуття здобувачем освіти професійних навичок і вмінь під керівництвом викладача коледжу та з залученням працівника підприємства, закладу, установи, організації з відповідним фахом.

4.11 Поняття «академічна година», «академічна група», «індивідуальне завдання», «потік» вживаються в розумінні [Норм часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти](#), затверджених наказом МОН від 18 червня 2021 року № 686 (зі змінами), зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 серпня 2021 року за № 1092/36714.

4.12. Для оцінювання, діагностики результатів навчання здобувачів освіти проводяться контрольні заходи, які включають поточний, рубіжний та підсумковий (семестровий контроль, атестація здобувачів) контроль. Коледж забезпечує справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання відповідно до Положення.

4.13 Внутрішній моніторинг якості фахової передвищої освіти, контроль за його дотриманням організовується та здійснюється колегіальним органом управління Коледжу (Педагогічною радою) відповідно до Положення.

4.14 Коледж має право встановлювати та врегульовувати інші форми організації освітнього процесу та види навчальних занять. Такі зміни вносяться до цього Положення після затвердження колегіальним органом управління Коледжу - Педагогічною радою.

При цьому норми часу та умови проведення таких занять повинні бути приведені до аналогічних за організаційною та змістовною суттю навчальних робіт, визначених нормами часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти, затверджених у встановленому порядку.

5 Планування освітнього процесу та вимоги до освітньої діяльності

5.1 Освітня діяльність Коледжу здійснюється за освітньо-професійними програмами. Освітня діяльність Коледжу у сфері повної загальної (профільної) середньої освіти здійснюється за освітніми програмами профільної середньої освіти професійного та академічного спрямування.

5.2 У межах ліцензованої спеціальності Коледж розробляє освітньо-професійні програми та затверджує їх відповідно до Положення. Основою для розроблення освітньо-професійної програми є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності). За відсутності стандарту заклад самостійно розробляє освітньо-професійну програму з урахуванням вимог **Національної рамки кваліфікацій**, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1341 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 519).

Коледж проваджує освітню діяльність за освітньо-професійними програмами зі спеціальностей, що мають стандарти фахової передвищої освіти:

<https://mon.gov.ua/osvita-2/fakhova-peredvishcha-osvita-2/sector-fakhovoi-peredvishchoi-osviti/zatverdzeni-standarti>

№ з/п	Найменування освітньо-професійної програми	Наказ МОН, що затверджує стандарт спеціальності
1	Фінанси і кредит	від 22.06.2021 р. № 700 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 02.04.2024 р. № 434)

2	Економіка підприємства	від 22.06.2021 р. № 704 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 076 підприємництво, торгівля та біржова діяльність освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2024 р. № 198)
3	Прикладна математика	від 30.05.2022 р. № 499 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 113 Прикладна математика освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»
4	Обслуговування верстатів з ПУ і РТК	від 30.11.2021 р. № 1284 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 131 Прикладна механіка галузі знань 13 Механічна інженерія освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»
5	Мехатроніка та промислові роботи	
6	Технологія обробки матеріалів на верстатх і АЛ	від 01.04.2022 р. № 288 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 133 Галузеве машинобудування галузі знань 13 Механічна інженерія освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»

5.3 Освітньо-професійна програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Освітньо-професійні програми зі спеціальностей, за якими Коледж проваджує освітню діяльність, затверджуються колегіальним органом управління Коледжу – Педагогічною радою.

5.4 Освітньо-професійна програма містить:

- 5.4.1 найменування освітньо-професійної програми;
- 5.4.2 галузь знань та спеціальність;
- 5.4.3 спеціалізацію (предметну спеціальність) (за наявності);
- 5.4.4 інформацію про мову (мови) викладання;
- 5.4.5 форми здобуття освіти за цією освітньо-професійною програмою;
- 5.4.6 вимоги до попередньої освіти осіб, що є умовою зарахування на цю освітньо-професійну програму;
- 5.4.7 обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю;
- 5.4.8 перелік обов'язкових загальних та спеціальних компетентностей випускника;
- 5.4.9 зміст підготовки здобувачів освіти, сформульований у термінах результатів навчання (програмних результатів навчання);
- 5.4.10 вимоги професійних стандартів (за наявності);

5.4.11 перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання;

5.4.12 відкритий перелік освітніх компонентів для вільного вибору здобувачів освіти;

5.4.13 форми атестації здобувачів освіти;

5.4.14 вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

5.4.15 потенційно-можливі (придатні) місця працевлаштування випускника.

Освітньо-професійні програми можуть мати корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

5.5 Вимоги до попередньої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньо-професійною програмою, визначаються **частиною третьою** статті 7 Закону України «Про фахову передвищу освіту» та стандартом фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності).

5.6 Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти за відповідною освітньо-професійною програмою, вимоги професійних стандартів (за наявності), форми атестації здобувачів освіти, вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості освіти, перелік обов'язкових загальних та спеціальних компетентностей випускника визначаються стандартом фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю з урахуванням вимог **Закону України** «Про фахову передвищу освіту».

5.7 Зміст підготовки здобувачів освіти, сформульований у термінах результатів навчання, формується розробниками освітньо-професійної програми з обов'язковим використанням переліку обов'язкових результатів навчання, визначених стандартом фахової передвищої освіти.

5.8 Перелік освітніх компонентів та логічну послідовність їх виконання, відкритий перелік освітніх компонентів для вільного вибору здобувачів освіти визначаються розробниками освітньо-професійної програми самостійно. Загальний обсяг навчальних дисциплін для вільного вибору здобувачів освіти становить не менше десяти відсотків (10 %) загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти (обсяг пропозиції таких дисциплін у відкритому переліку має становити не менше подвійного загального обсягу навчальних дисциплін для вільного вибору здобувачів освіти у кредитах ЄКТС).

5.9 Коледж може:

5.9.1 самостійно розробляти освітні програми повної загальної (профільної) середньої освіти професійного та академічного спрямування з урахуванням галузей знань та/або спеціальностей підготовки фахівців з фаховою передвищою освітою відповідно до законодавства про повну загальну середню освіту;

5.9.2 використовувати типові або інші освітні програми профільної середньої освіти, що розробляються та затверджуються відповідно до законодавства.

5.10 Порядок розроблення, розгляду, затвердження, відкриття, закриття, моніторингу, перегляду освітніх (освітньо-професійних) програм Коледжу визначається Положенням.

5.11 Коледж на підставі відповідної освітньо-професійної програми (освітньо-професійної програми та інтегрованої освітньої програми повної загальної (профільної) середньої освіти для підготовки фахівців на основі базової середньої освіти) розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, що стосується змісту освітньо-професійної програми, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, практичної підготовки, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем фахової передвищої освіти програмних результатів навчання. Навчальний план складається для кожної освітньо-професійної програми за кожною формою і для кожної основи здобуття фахової передвищої освіти, допускається навчання здобувачів освіти певної освітньо-професійної програми за різними навчальними планами.

Вимоги до структури, змісту й оформлення навчальних планів, порядок розроблення, затвердження та внесення змін визначаються Положенням.

5.12.1 На основі навчального плану у визначеному Положенням порядку для кожного здобувача фахової передвищої освіти розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани кожного із здобувачів освіти на кожний навчальний рік. Індивідуальний навчальний план формується за результатами особистого вибору здобувачем фахової передвищої освіти освітніх компонентів з урахуванням вимог освітньо-професійної програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим для виконання здобувачем фахової передвищої освіти. Порядок розроблення та затвердження індивідуальних навчальних планів, процедура реалізації права здобувача освіти на вільний вибір навчальних дисциплін визначаються Положенням.

5.12.2 Здобувачі освіти мають право обирати освітні компоненти (вибіркові навчальні дисципліни), що пропонуються в коледжі або в іншому закладі фахової передвищої або в закладі вищої освіти, та за погодженням з керівником закладу фахової передвищої освіти включати їх до індивідуального навчального плану.

5.12.3. Порядок реалізації права здобувачів на вибір навчальних дисциплін:

5.12.3.1 Наприкінці кожного навчального року (не пізніше травня) Коледж оприлюднює перелік вибіркових навчальних дисциплін на наступний навчальний рік із анотаціями, що розкривають їх зміст та програмні результати навчання.

5.12.3.2 Здобувачі освіти здійснюють вибір навчальних шляхом подання електронної заяви через особистий кабінет студента (або шляхом подання паперової заяви на ім'я завідувача відділення) у встановлені терміни.

5.12.3.3 Формування груп для вивчення вибіркових навчальних дисциплін відбувається за умови запису не менше 10 здобувачів. У разі, якщо на навчальну дисципліну записалося менше здобувачів, їм пропонується зробити повторний вибір з переліку дисциплін, на які сформовано групи.

5.12.3.4 Консультування здобувачів щодо вибору навчальних дисциплін та їх впливу на подальшу освітню траєкторію здійснюють куратори академічних груп та/або голови випускових циклових комісій, які відповідні за освітньо-професійну програму, голови груп забезпечення спеціальностей, за якими коледж проваджує освітню діяльність.

5.12.3.5 Остаточний вибір здобувача фіксується в його індивідуальному навчальному плані на відповідний навчальний рік, який затверджується в установленому порядку.

5.13 Навчальний план є підставою для розроблення робочих навчальних планів на навчальний рік, графіку освітнього процесу, розкладів навчальних занять, практичної підготовки та контрольних заходів, планування навчального часу здобувачів освіти та робочого часу педагогічних працівників відповідно до Положення.

5.14 Програми навчальних дисциплін (навчальних предметів) та програми практик розробляються на підставі відповідних програм (освітньо-професійної програми та освітньої програми повної загальної (профільної) середньої освіти для підготовки фахівців на основі базової середньої освіти). Інші види навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності визначаються в Положенні.

5.15 При розробці та перегляді програм практичної підготовки, що є складовою освітньо-професійної програми, голови груп забезпечення спеціальностей, за якими коледж проваджує освітню діяльність та/або відповідальна (випускова) циклова комісія забезпечують залучення представників роботодавців та інших стейкхолдерів.

Метою такого залучення є узгодження цілей, завдань, змісту практики та очікуваних результатів навчання з актуальними вимогами ринку праці та специфікою професійної діяльності.

Формами залучення можуть бути:

- а) проведення круглих столів, семінарів та фокус-груп;
- б) зовнішнє рецензування (експертиза) проектів програм практик;
- в) анкетування та опитування роботодавців щодо необхідних професійних компетентностей випускників;
- г) участь представників роботодавців у засіданнях циклових комісій при обговоренні змісту освітніх компонентів.

5.16 Програма навчальної дисципліни (навчального предмета, практики) визначає її зміст, мету, завдання, очікувані результати навчання та сформовані компетентності, розподіл загального обсягу годин між видами навчальних занять та самостійною роботою здобувачів освіти, послідовність, організаційні форми навчальних занять, форми та засоби поточного і підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання тощо. Вимоги до структури, змісту й оформлення програми навчальної дисципліни (навчального предмета, практики) визначаються в Положенні.

5.17 Мінімальні вимоги до матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності на рівні фахової передвищої освіти визначені [Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності](#), затвердженими постановою Кабінетом Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2023 року № 1134).

6 Оцінювання та визнання результатів навчання

6.1 Це Положення визначає загальну систему оцінювання, контролю результатів навчання здобувачів освіти, що застосовується при організації освітнього процесу у Машинобудівному фаховому коледжі Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Для удосконалення системи контролю результатів навчання та контрольні заходи, що застосовуються при організації освітнього процесу в Коледжі діє окреме положення.

6.2 Поточний контроль здійснюється під час аудиторних занять (практичних, лабораторних та семінарських) і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача освіти до виконання конкретних завдань. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються викладачем.

6.3 Рубіжний контроль результатів навчання проводиться в Коледжі у формі атестації з навчального предмета /навчальної дисципліни з метою контролю та отримання інформації за певний період семестру (місяць, півтора місяця, два місяця) щодо рівня засвоєння знань студентами.

6.4 Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену, контрольних (модульних) робіт, індивідуальних завдань (письмових робіт (у тому числі рефератів тощо), курсових робіт (проектів) тощо), семестрового заліку, які передбачені навчальним планом, захисту звітів з практики тощо.

Особливості різних форм семестрового контролю та шкала оцінювання результатів навчання, форма та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за курс повної загальної (профільної) середньої освіти визначаються окремим положенням.

6.5 Атестація здобувачів освіти поділяється на:

6.5.1 державну підсумкову атестацію (далі - ДПА) за курс повної загальної (профільної) середньої школи, яка проводиться відповідно до [Порядку проведення державної підсумкової атестації](#), затвердженого наказом МОН від 07 грудня 2018 року №1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за №8/32979 (в період дії особливого правового режиму – воєнного стану, проведення ДПА визначається законодавством України);

6.5.2 атестацію здобувачів фахової передвищої освіти.

6.6 Атестація здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється у формах, визначених стандартами фахової передвищої освіти з відповідних спеціальностей. У випадках, визначених Кабінетом Міністрів України, атестація здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Коледж може встановлювати додаткові форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти, зокрема кваліфікаційного іспиту з однієї або більше навчальних дисциплін, комплексні атестаційні іспити, захист кваліфікаційної роботи у формі дипломного проєкту.

Здобувачі фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти допускаються до атестації здобувачів фахової передвищої освіти у разі проходження державної підсумкової атестації за курс повної загальної (профільної) середньої освіти з середнім, достатнім або високим рівнем навчальних досягнень з кожного навчального предмета.

6.7 Атестація здобувачів фахової передвищої освіти у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту проводиться для здобувачів освіти зі спеціальностей, передбачених [Переліком спеціальностей](#), за якими атестація здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту та відповідно до [Порядку атестації здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 497.

6.8 Атестацію здобувачів фахової передвищої освіти (кваліфікаційні іспити та захисти кваліфікаційних робіт (дипломних проєктів)) здійснює екзаменаційна комісія, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, наукових установ, інших організацій відповідно до Положення про екзаменаційну комісію, затвердженого Педагогічною радою Коледжу.

6.9.1 Порядок визнання результатів навчання, перезарахування освітніх компонентів та кредитів на підставі документів про раніше здобуту (зокрема, незакінчену) професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту визначається Положенням.

Визнання результатів навчання, перезарахування освітніх компонентів та кредитів на підставі іноземних документів про освіту здійснюється після їх визнання відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 року № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 травня 2015 року за № 614/27059.

6.9.2. Порядок визнання результатів попередньої освіти:

6.9.2.1. Здобувач освіти, який має попередню професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту, має право на визнання результатів навчання та перезарахування освітніх компонентів.

6.9.2.2 Для ініціювання процедури здобувач подає на ім'я заступника директора з навчально-виховної роботи заяву, до якої додає копію диплома та додатка до нього (або академічну довідку).

6.9.2.3 Відповідна циклова комісія розглядає подані документи, порівнює програмні результати навчання та зміст освітніх компонентів попередньої освіти з відповідними компонентами освітньо-професійної програми Коледжу.

6.9.2.4 За результатами порівняння циклова комісія готує протокол з рекомендацією щодо перезарахування освітніх компонентів із зазначенням кількості кредитів ЄКТС.

6.9.2.5 На підставі протоколу циклової комісії видається наказ директора про перезарахування освітніх компонентів та вносяться відповідні зміни до індивідуального навчального плану здобувача освіти.

6.10 Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі фахової передвищої освіти відповідно до **Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти**, затвердженому наказом МОН від 08 лютого 2022 року № 130, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 березня 2022 року за № 328/37664.

6.11 Коледж на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка продемонструвала відповідність результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра та присвоює відповідну кваліфікацію.

7 Мова освітнього процесу

7.1 В своїй освітній діяльності щодо мовного законодавства Коледж керується Конституцією України, Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>).

Мовою освітнього процесу в Коледжі є державна мова. Використання інших мов в освітньому процесі Коледжу допускається у випадках, передбачених законом.

7.2 Коледж забезпечує обов'язкове вивчення державної мови в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність в обраній галузі з використанням державної мови. Освітньо-професійні програми передбачають набуття необхідних для цього компетентностей шляхом вивчення спеціальної дисципліни (спеціальних дисциплін) та/або в межах інших освітніх компонентів. Освітні програми повної загальної (профільної) середньої школи передбачають вивчення державної мови відповідно до законодавства.

7.3 Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України створюються належні умови для вивчення державної мови. Додаткові заняття з вивчення державної мови можуть бути передбачені за рахунок навчальних дисциплін вільного вибору здобувачів освіти, зокрема шляхом розширення обсягу вибіркової складової освітньо-професійної програми або шляхом надання додаткових платних освітніх послуг.

7.4 Вивчення іноземної мови (іноземних мов) є обов'язковою складовою освітньо-професійних програм. Держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування, насамперед англійської мови, у державних і комунальних закладах фахової передвищої освіти. Викладання іноземної мови здійснюється відповідною іноземною мовою.

7.5. Відповідно до освітньо-професійної програми одна або декілька навчальних дисциплін можуть викладатися двома чи більше мовами - державною мовою, англійською або іншими офіційними мовами Європейського Союзу, забезпечуючи при цьому здатність здобувачів освіти продемонструвати результати навчання відповідної навчальної дисципліни державною мовою. Семестровий контроль з таких навчальних дисциплін проводиться мовою викладання та державною мовою, виконання завдань державною мовою є обов'язковим для здобувачів освіти. Перелік іноземних мов, якими здійснюється викладання навчальних дисциплін, визначається колегіальним органом управління закладу фахової передвищої освіти.

7.6 За бажанням здобувачів освіти та за наявності відповідних умов Коледж створює можливості для вивчення ними мови корінного народу, національної меншини України як окремої навчальної дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням цієї мови, за рахунок дисциплін вільного вибору здобувачів освіти, зокрема шляхом збільшення обсягу вибіркової складової освітньо-професійної програми або шляхом надання додаткових платних освітніх послуг.

7.7 Для навчання іноземців, осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, а також осіб, які визнані біженцями в Україні, осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, осіб, яким надано статус закордонного українця, які перебувають в Україні на законних підставах, та здобувають фахову

передвищу освіту за кошти фізичних або юридичних осіб, можуть створюватися окремі групи або розроблятися індивідуальні навчальні плани, що передбачають навчання іноземною мовою. При цьому заклади фахової передвищої освіти забезпечують вивчення такими особами державної мови як окремої обов'язкової навчальної дисципліни.

Освітня діяльність Коледжу з вищеквазаними особами має здійснюватися відповідно до чинного законодавства України та необхідних ліцензій.

8 Академічна мобільність

8.1 Цілі, завдання, порядок організації академічної мобільності, умови повернення до місця постійного навчання (роботи), виконання програм академічної мобільності, визнання та зарахування її результатів для здобувачів освіти, які навчаються в Коледжі, а також працівників Коледжу визначаються **Порядком реалізації права на академічну мобільність**, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 року № 599) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#Text>).

8.2 Кількість кредитів ЄКТС, за якими здобувача освіти було атестовано в закладі-партнері і які будуть зараховані як результати навчання, заплановані освітньо-професійною програмою за постійним місцем навчання визначаються Положенням. У випадку прийняття відповідного рішення Коледжем, такі освітні компоненти визнаються у повному обсязі, а здобувач освіти, щодо якого прийнято таке рішення, не зобов'язаний виконувати будь-яке інше додаткове навчальне навантаження або виконувати контрольні заходи за цими освітніми компонентами.

9 Бюджет часу та можливості здобувача освіти

9.1 Тривалість навчального року (крім останнього року навчання) становить 52 тижні, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість канікул.

Навчальний рік, як правило, складається з двох семестрів, кожен з яких закінчується контрольними семестровими заходами. У випадку, якщо згідно з навчальним планом практична підготовка відбувається після завершення контрольних семестрових заходів, результат контрольних заходів з захисту практичної підготовки зараховується до результатів за попередній навчальний семестр відповідного навчального року.

9.2 Тривалість теоретичного навчання, обов'язкової практичної підготовки та контрольних заходів складає не більше 40 тижнів у навчальному році. До 4 тижнів можуть бути використані на атестацію здобувачів (на останньому році навчання), державну підсумкову атестацію для осіб, які одночасно здобувають повну загальну середню освіту (на другому році навчання), для перескладання контрольних заходів та повторного вивчення окремих освітніх компонентів тощо.

9.3 Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою здобуття освіти становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС. Річний бюджет часу здобувача фахової передвищої освіти становить 1800 годин.

9.4 Навчальне навантаження здобувача освіти з певної навчальної дисципліни впродовж періоду навчання (семестру, триместру тощо) складається з навчальних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних, індивідуальних занять, консультацій тощо), самостійної роботи, практичної підготовки та проходження контрольних заходів.

9.5 Якщо формою підсумкового контролю з навчальної дисципліни є екзамен, то на підготовку та проходження кожного з них виділяється один кредит ЄКТС. Якщо курсова робота планується як окремий модуль навчальної дисципліни, то на нього виділяється не менше одного кредиту ЄКТС. Якщо курсова робота планується як окремий компонент, то на нього виділяється не менше трьох кредитів ЄКТС.

Встановлені для освітніх компонентів кредити перераховується в години, які розподіляються на навчальні заняття, практичну підготовку, самостійну роботу здобувачів освіти та підготовку і проходження контрольних заходів.

Максимальна рекомендована кількість годин навчальних занять на один кредит для здобувачів освіти становить 20 годин.

9.6 Залучення здобувачів освіти під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньо-професійної програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

9.7 Здобувачі освіти можуть здійснювати трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства України.

9.8 Здобувачі освіти можуть здобувати освіту одночасно за декількома освітньо-професійними програмами або здобувати додаткові кваліфікації поза межами освітньо-професійної програми в коледжі, а також у декількох закладах фахової передвищої (вищої) освіти за різними формами здобуття освіти за умови навчання такого здобувача освіти на підставі державного (регіонального) замовлення тільки за однією освітньо-професійною програмою.

Директор коледжу сприяє здобувачам освіти в одночасному виконанні декількох освітньо-професійних (освітніх) програм або здобутті додаткових кваліфікацій, виконанні індивідуального навчального плану на належному рівні, укладанні договорів на отримання додаткових освітніх послуг.

9.9 Здобувач освіти має право за погодженням із закладом фахової передвищої освіти на самостійне (у разі навчання за власні кошти) чи за згодою відповідної

фізичної або юридичної особи (у разі навчання за кошти фізичних або юридичних осіб) збільшення строку виконання освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти, що має бути відображено в індивідуальному навчальному плані, договорі про надання освітніх послуг, договорі (контракті), що укладається між закладом фахової передвищої освіти та фізичною або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

Будь-який вид фінансування виконання освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти за рахунок коштів загального фонду державного бюджету здійснюється не довше, ніж строк навчання, визначений законодавством, зокрема стандартом фахової передвищої освіти.

9.10 Здобувач освіти має право на перерву у навчанні у зв'язку з обставинами, що унеможливають виконання освітньо-професійної програми (стан здоров'я, призов на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, навчання чи стажування в закладах освіти (у тому числі іноземних держав), сімейні обставини тощо) відповідно до законодавства.

У такому випадку вносяться зміни до індивідуального навчального плану такого здобувача освіти, договору про надання освітніх послуг, а також до договору (контракту), що укладається між коледжем та фізичною або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати (якщо здобувач освіти навчався на підставі такого договору).

9.11 У разі позбавлення ліцензії, закінчення строку дії сертифіката (рішення) про акредитацію освітньо-професійної програми, виданого центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти, неотримання закладом фахової передвищої освіти рішення (сертифіката) про акредитацію від центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти здобувачі освіти, які навчаються за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, мають право на переведення у цьому або іншому закладі фахової передвищої освіти на аналогічну акредитовану центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти освітньо-професійну програму в межах тієї самої спеціальності для завершення навчання за кошти державного або місцевого бюджету відповідно до [Порядку переведення здобувачів фахової передвищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, до інших закладів фахової передвищої освіти для завершення навчання за рахунок коштів державного або місцевого бюджету](#), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 724.

10 Документи про освіту здобувачів фахової передвищої освіти

10.1 Документ про фахову передвищу освіту - диплом фахового молодшого бакалавра видається особі, яка успішно виконала відповідну освітньо-професійну програму. Невід'ємною частиною диплома фахового молодшого бакалавра є додаток до диплома. Додаток до диплома європейського зразка базується на формі, схваленій Паризьким комюніке, що прийняте 25 травня 2018 року відповідальними за вищу освіту Міністрами країн Європейського простору вищої освіти, з рекомендацією щодо його прийняття в ідентичній формі у відповідних рамках Лісабонської Конвенції про визнання та Europass.

Вимоги до форм та/або змісту документів про фахову передвищу освіту передбачені Переліком інформації, яка повинна міститися в документах про фахову передвищу освіту, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 квітня 2021 року № 466, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 червня 2021 року за № 787/36409 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0786-21#Text>).

10.2 Особа, відрахована із коледжу до завершення навчання, отримує академічну довідку, що містить інформацію про результати навчання, назви навчальних дисциплін (предметів), отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

10.3 Здобувач освіти, який одночасно здобув профільну середню освіту, отримує свідоцтво про її здобуття відповідно до законодавства про повну загальну середню освіту.

Відповідно до вимог Закону України «Про публічні електронні реєстри» інформація про здобуття повної загальної (профільної) середньої освіти у закладі фахової передвищої освіти є офіційною з моменту її внесення до відповідного реєстру, вважається достовірною і може використовуватися юридичними особами при вчиненні правочинів. Оригінали таких документів заклади фахової передвищої освіти не зберігають.

Заступник директора з
навчально-методичної роботи

Світлана ПОЛЯКОВА

Заступник директора з
навчально-виховної роботи

Галина ПРОКУДА